

Road Guardians – פרויקט להקמת מערכת מידע לאגף משטרת התנועה

רקע: אגף התנועה של משטרת מדינת הגמדים אחראי לאכיפת חוקי התעבורה ומניעת תאונות. מאפייני הפעילות העיקריים של האגף הם הכוונה והזרמה של התנועה בשגרה, טיפול במקרים של התרחשות אירועים מיוחדים כמו מפגעים ומכשולים בכביש, טיפול בתאונות דרכים, טיפול במפגעי תשתיות בכבישים. בנוסף, האגף אחראי על פעילות אכיפה מוגברת כנגד עברייני תנועה בשאיפה לצמצם את כמות התאונות הקטלניות וכמות ההרוגים. בשנת 2024 שואף האגף לצמצם את מספר הנפגעים בכ-20%. האגף משתמש באמצעי אכיפה מתקדמים לצורך אכיפת עברייני תנועה כגון מצלמות ניידות, אקדחי לייזר וכדומה. צוותי שוטרים יוצאים מידי יום לכבישים במטרה לתצפת על המתרחש ברחבי המדינה. שוטרים אלו עובדים בצוותים על פי משמרות, ובסיום המשמרות מעבירים את הדוחות להמשך טיפול ע"י קצין במחלקה האדמיניסטרטיבית של האגף, האמונה על המשך טיפול והתקשרות מול מבצעי העבירה. ההתקשרות מלווה בזמני המתנה רבים, בעקבות אזרחים שלא מתפנים לטפל בדוח ולעיתים קרובות הטיפול בדוחות נזנח. דוח שלא שולם עד 3 שנים מיום הימסרו לאזרח, ולא נשלח זימון למשפט בשל אי תשלום תוך תקופה זו, יחשב כמבוטל מתוקף חוק ההתיישנות (של משרד התחבורה), לפיכך שואף האגף לסיים את הטיפול האדמיניסטרטיבי בדוחות תוך 90 יום מרגע מתן הדוח.

אחריות על תשלום דוח בזמן הינה על הנהג, עם זאת, הוצאת זימון למשפט עבור דוח שלא שולם, הנה באחריות האגף. מאחר והגעה למשפט גוררת בירוקרטיה רבה והן צורך בהגעה של השוטר המעיד והן של האזרח, ההנהלה הבכירה מעוניינת לשפר את ההתקשרות בין האגף לאזרח ולעודד תשלום מוקדם וסגירת דוחות לפני הגעה לבית דין.

להלן תיאור תהליכי האכיפה המבוצעים כיום באופן יומי בכלל תחנות אגף התנועה:
תהליך אכיפה בכביש:

כדי להבטיח כיסוי מקסימאלי ושליטה מלאה על הכבישים לאורך היום, שוטרי ה"שטח" עובדים במשמרות. השוטרים עובדים בצוותים מאחר ומבחינה משפטית נדרשת עדות נוספת כהוכחה לביצוע עבירה במידה ואין הוכחה פיזית.

החל מתחילת המשמרת צוות שוטרי השטח מוצבים בעמדת התצפית שנקבעה עבורם. ברגע שנצפתה עבירה, אחד השוטרים בצוות מתריע לנהג ברמקול ולאחר מכן מוביל אותו לעמדת עצירה בטוחה. לאחר מכן ניגש לקחת את פרטי הנהג ורכבו במטרה להוסיףם לדוח הנהיגה. לאחר סיום הזנת כלל פרטי הנהג והרכב, השוטר ממלא את כלל העבירות המיוחסות לנהג (במידה והתבצעה יותר מאחת), כאשר בעבור כל עבירה הוא מציין את תיאורה והעונש הניתן בגינה. מעבר לעונש המוטל על הנהג בגין כל עבירה, (קנס, פסילה וכו'), יתכן ובגין עבירה שבוצעה, נצברות לחובתו נקודות, בהתאם לחומרת העבירה. גובה הנקודות נעשה בהתאם לחוקי משרד התחבורה ועל השוטר להתעדכן מעת לעת בשינויים אלו. לאחר סיום

הזנת כלל העבירות המיוחסות לנהג, השוטר מוסר לנהג את הדוח ומשחרר אותו. לאחר מסירת הדוח, השוטר חוזר לעמדת התצפית, וממשיך באותו האופן עד לשעת סיום המשמרת. כאשר המשמרת מגיעה לסיומה, השוטר מעביר את הדוחות שאסף לטיפול קציני המחלקה האדמיניסטרטיבית של אגף התנועה. טיפול בדוחות שניתנו מתנהל כדלהלן: כמוזכר קודם, המחלקה האדמיניסטרטיבית של אגף התנועה אחראית על פעילות בקרת הדוחות לכלל הדוחות שנמסרו. בקרת הדוחות כוללת את כלל הפעילויות מרגע מסירת הדוחות על ידי השוטר למחלקה ועד סיום הטיפול בהם (ע"י קביעת משפט, תשלום ע"י האזרח או ביטול הדוח בעקבות ערעור). מאחר ותהליך זה תלוי בגורמים חיצוניים וזמני המתנה רבים, הטיפול בדוחות השונים מתבצע באופן מקבילי. תהליך הטיפול בדוח כולל את השלבים הבאים: בעת התחלת טיפול בדוח, תחילה קצין המחלקה האדמיניסטרטיבי מגדיר לעצמו תזכורת ביומן ל-90 יום ממתן הדוח, לאחר מכן, ממתין לתגובת האזרח שקיבל את הדוח. האזרח יכול לעתור על הדוח (להגיש ערעור), לשלמו או להגיש בקשה להישפט. במידה ועברו 90 יום ולא התקבלה תגובה מהאזרח, הקצין האדמיניסטרטיבי יפתח ויגיש תיק תביעה לבית המשפט שבאזור מגורי הנאשם (ובזה התהליך הזה מסתיים).

האזרח (אם יבחר לעשות זאת), יכול להיכנס לאתר אינטרנט ייעודי של אגף התנועה המאפשר שירותים שונים. תחילה, על האזרח לבצע חיפוש של הדוח באתר על פי מספר דוח או על פי ת"ז של הנהג. עפ"י הנתונים שהקליד, מוצגים לנהג פרטי הדוח, סכום התשלום, אמצעי הענישה ומספר הנקודות שניתנו בגין הדוח (אם נתנו). על האזרח לאשר את הפרטים שהוצגו לו. במידה ועברו 90 ימים מיום קבלת הדוח, האזרח לא יוכל להמשיך לטפל כלל בדוח (פרטי הדוח יוצגו, אך לא יאפשר ביצוע פעולות בדוח). במידה ועבר חודש מיום מסירת הדוח, האזרח לא יוכל לשלוח בקשת ערעור והוא יוכל לבחור רק בתשלום או להגיש בקשה להישפט. במידה והאזרח משלם את הדוח, הקצין האדמיניסטרטיבי ימחק את התזכורת שהוסיף ובכך יסתיים הטיפול מצד האגף והאזרח. במידה ובמסגרת הזמן המותר האזרח יחליט באופן יזום להגיש בקשה למשפט, גם במקרה זה הקצין האדמיניסטרטיבי יגיש תיק תביעה לבית המשפט המקומי ובכך התהליך הזה יסתיים. במידה והאזרח יבחר להגיש ערעור (במסגרת הזמן המותר), הוא יגישו וימתין לתשובה. הקצין האדמיניסטרטיבי יכין את העתירה ויעבירה לבדיקה על ידי השוטר שנתן את הדוח וגם על ידי הקצין האחראי של התחנה. במידה והשוטר שנתן את הדוח יבחר לבטל את האישומים, הקצין האדמיניסטרטיבי יבטל את הדוח וישלח הודעה לאזרח והטיפול בדוח יסתיים, אחרת יש להמתין לבדיקת הקצין האחראי. הקצין האחראי הינו הסמכות הגבוהה ביותר, ועל כן במידה והקצין האחראי סיים את הבדיקה על הדוח ושלח החלטה (שלילית או חיובית), אין צורך להמתין להחלטת השוטר. במידה והקצין האחראי יבחר לבטל את האישומים הטיפול בדוח יהיה כמוזכר קודם והטיפול בדוח יסתיים. במידה והערעור לא התקבל, הקצין האדמיניסטרטיבי ישלח לאזרח דוח חדש עם תיקונים והנמקות שעלו בבדיקת קצין התחנה, הקצין ימתין למענה האזרח (כפי שתואר מעלה ובאותו האופן מחדש).